

zondag-
openstelling

ONDERZOEK ONDER WINKELIERS

24 MEI 2022

1. INLEIDING

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022, werd duidelijk dat er mogelijk draagvlak is binnen de gemeenteraad voor een openstelling van winkels op zondag.

Met deze gedachte vroegen de VVD en Burgerbelangen Ermelo op woensdag 13 april jl. via een motie aan de gemeenteraad om een eventuele zondagopenstelling mogelijk te maken.

De motie werd echter alleen door die twee partijen ondersteund; het CDA, de ChristenUnie, SGP, Eén Ermelo en Progressief Ermelo stemden tegen.

Progressief Ermelo, die niet principieel tegen een zondagsopenstelling is, heeft de afgelopen jaren geen dringend signaal vanuit Ermelose winkeliers of de bewoners ontvangen voor een zondagopenstelling. Om toch een beeld te krijgen van de meningen, heeft Progressief Ermelo als eerste stap onderzocht hoe een zondagopenstelling leeft onder de Ermelose winkeliers.

Dat onderzoek is gehouden tussen maandag 9 april en maandag 16 april jl.

2 DETAILHANDEL

Onder detailhandel vallen alle bedrijven die goederen voor persoonlijk gebruik leveren aan consumenten. In deze categorie is er in dit onderzoek onderscheid gemaakt tussen een aantal verschillende soorten winkels.

- a) Supermarkten
- b) Winkelketens (concern als eigenaar)
- c) Winkelketens met een franchisenemer
- d) Zelfstandige ondernemers
- e) Bouwmarkten/speciaal zaken

Er zijn vele nuanceringen aan te brengen in deze grove schifting, maar met deze vijf types is er een duidelijk beeld te scheppen van de specifieke wensen onder de winkeliers in Ermelo.

Als eerste zijn de bedrijfsleiders van alle supermarkten in Ermelo bezocht.¹ Door de handtekeningactie van "Supermarkten open ook op zondag", lijkt de wens onder inwoners van Ermelo hier het grootst te zijn. Volgens de organisator van de actie hebben bijna 1.100 mensen in Ermelo de petitie ondertekend. De overige categorieën zijn steekproefsgewijs bezocht.

¹ Campingsupermarkten zijn niet meegenomen in dit onderzoek

2A SUPERMARKTEN

De bezochte supermarkten in Ermelo zijn:

- Albert Heijn
- Aldi
- Boni
- Coop
- Lidl
- Plus Berntsen
- Plus Leeuwerikstraat

Voor alle supermarkten geldt hetzelfde. Als de optie voor een zondagsopenstelling geboden wordt, zullen ze hier allemaal gebruik van maken.²

Voor de Coop geldt dit normaliter ook, maar aangezien het filiaal in Ermelo in februari 2023 de deuren zal sluiten, zullen zij hoogstwaarschijnlijk niet meegaan in een zondagopenstelling.

De enige uitzondering is de Aldi.

Deze discounter zal eerst onderzoeken of het rendabel is om op zondag open te gaan.

De omzetverbetering die voor supermarkten geldt, geldt niet automatisch voor discounters, aldus de Aldi.

Een onderzoek met testzondagen zou volgens hen een definitief besluit moeten vormen.

De overige supermarkten hebben door verkregen informatie uit de omliggende filialen genoeg informatie om zondag zonder financieel risico open te gaan.

Het beeld dat op zondag veel inwoners en toeristen uit Ermelo naar Harderwijk of Nijkerk gaan om daar boodschappen te doen, voelt voor hen oneerlijk.

Zo meldt de bedrijfsleider van de Albert Heijn dat er van de 900 AH-filialen in Nederland er acht op zondag gesloten zijn.

Door het gemis van continuïteit in de verkoop van producten, zijn dit ook de filialen met de hoogste dervingcijfers.

De producten die op zaterdag niet verkocht worden, kunnen ze niet tot maandag bewaren en worden daarom weggegooid.

Dit in tegenstelling tot de filialen die zondag wel open zijn.

Hier worden de producten de volgende dag, net als de rest van de week, met korting verkocht.

Alle supermarkten die op zondag open zouden willen gaan, geven aan dat zij de openingstijden liefst zelf bepalen.

Maar men wil absoluut rekening houden met de kerkgang, bijvoorbeeld door pas vanaf 12 uur open te gaan zoals in omringende gemeenten ook gebeurt.

Tevens melden zij allen dat er geen zondagsleveringen aan supermarkten zullen plaatsvinden.

De supermarkten voorzien geen probleem om gemotiveerd personeel te vinden om op zondag te werken omdat het personeel dan 150% salaris ontvangt voor de gewerkte uren.

Dit geeft jongeren de gelegenheid om wat bij te verdienen op een dag die voor hen vaak goed uitkomt.

² Van de 344 Nederlandse gemeenten, bieden er 312 gemeenten supermarkten aan om zondag open te mogen, dat is meer dan 90% van de gemeenten. Het aantal inwoners dat in haar eigen gemeente op zondag boodschappen bij de supermarkt kan doen is 94%.

2B WINKELKETENS (CONCERN ALS EIGENAAR)

De grote winkelketens in Ermelo, zoals bijvoorbeeld de Blokker, Kruidvat en Xenos, maken maximaal gebruik van de openingstijden zoals in de APV van de desbetreffende gemeenten staat aangegeven.

Bij een verruiming van de APV, zullen zij dus direct meegaan met de verruimde openingstijden.

Deze ketens voorzien over het algemeen ook geen problemen met de invulling van personeel, aangezien zij personeel uit een lokale pool kunnen halen.

Het vaste personeel van sommige van deze ketens werkt reeds bij een aantal van deze winkelketens op zondag in een ander filiaal, aangezien hun eigen filiaal in Ermelo dan gesloten is.

Kledingwinkel Shoeby zou erg graag open willen. De bedrijfsleidster werkt op zondag regelmatig in andere filialen en ziet daar goede verkoopcijfers op zondag. Daarnaast ziet zij op zondag in die gemeenten een mooie interactie tussen bezoekers van de horecaondernemers en de geopende winkels.

2C WINKELKETENS MET FRANCHISEHOUDER

Voor de winkelketens met een franchisehouder, bijvoorbeeld Intersport, zijn er andere en meer persoonlijke overwegingen die meespelen in de vraagstelling over de zondagopenstelling.

Net als bij de kleine zelfstandige winkeliers zijn persoonlijke overtuigingen en motiveringen belangrijker dan bij de eerdergenoemde categorieën.

Aangezien veel van de franchisehouders bijna alle dagen in hun eigen winkel werken, is de zondag de enige echte vrije dag.

Overige vrije dagen in de week worden door een geopende winkel niet als écht vrij ervaren.

2D ZELFSTANDIGE ONDERNEMERS

Net als bij de franchisehouder is de zelfstandige ondernemer, bijvoorbeeld de Bourgondiër, vaak vijf, of soms zelfs zes dagen per week in de winkel aanwezig.

De zondag is voor de meeste van hen dus de enige rustdag. Over het algemeen zouden deze winkeliers niet opengaan, maar zij vinden niet per definitie dat andere winkels niet open zouden mogen.

Misschien dat zij bij bijzondere gelegenheden wel gebruik zouden willen maken van de zondagsopenstelling (denk aan bijvoorbeeld de Kerstperiode).

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022, werd duidelijk dat er mogelijk draagvlak is binnen de gemeenteraad voor een openstelling van winkels op zondag.

2E BOUWMARKTEN EN SPECIAALZAKEN

De Gamma, de enige bouwmarkt in Ermelo, heeft geen behoefte om op zondag open te gaan. Dit filiaal is niet van de landelijke Intergamma en kan dit dus zelf bepalen.

De personele bezetting is voor deze ondernemer het belangrijkste aspect.

Kampeerwereld Henriks zou tijdens de zomermaanden zeer graag open willen.

Het bedrijf is al jaren met de gemeente in gesprek om dit mogelijk te maken.

De eigenaar heeft er geen begrip voor dat Telstar Surfing wel op zondag open mag en Kampeerwereld Henriks.

Ook nu er vrij recent een nieuwe concurrent in Nijkerk is bijgekomen, mist hij echt de mogelijkheid om in ieder geval in het hoogseizoen open te gaan.

De eigenaar vertelde dat hij destijds met de Kerstmarkt is gestopt omdat hij zondag niet open kon.

4 CONCLUSIE EN STANDPUNT PROGRESSIEF ERMELO

Supermarkten, winkelketens met een concern als eigenaar en een enkele speciaalzaak zouden graag open gaan op zondag. Met name vanwege de concurrentie in omliggende gemeenten waar de zondagopenstelling wel een feit is. Op een enkele uitzondering na hebben andere winkeliers geen behoefte om op zondag open te zijn.

Geen enkele bezochte winkelier heeft er bezwaar tegen dat andere winkels wel op zondag open gaan.

Omdat er in onze ogen onder de winkeliers voldoende draagvlak is voor de openstelling van supermarkten op zondag, zou er zo snel mogelijk een gemeentelijke tafel georganiseerd moeten worden om de mogelijkheden hiervoor te analyseren.

Ook hierbij zouden de inwoners van Ermelo hun mening moeten kunnen geven.

Omdat de uitkomsten over het onderwerp Koopzondagen verschillend uitpakken, zou hierover eerst nader onderzoek gedaan moeten worden.

Rob Onderweegs
Progressief Ermelo
r.onderweegs@ermelo.nl
06-21608531